

Eva Vall
VA-Leverans/Utreddning

REMISSVAR

Till: Stadshus AB
Att: Krister Stralström
remiss@stadshusab.se

Betänkandet Bättre förutsättningar för klimatanpassning, SOU 2025/51

Sammanfattning

Stockholm Vatten och Avfall har beretts möjligheten att lämna synpunkter på betänkandet Bättre förutsättningar för klimatanpassning, SSAB 2025/119. Även kallat Klimatanpassningsutredningen.

Bolaget har lämnat några generella synpunkter kring utredningens avgränsningar, med avseende på vatten- respektive avfallsverksamheten, men främst har fokus lagts på tre lagförslagsförändringar som direkt påverkar bolagets uppdrag som VA-huvudman.

Bolaget anser att intentionen med förslaget om att införa reglering avseende dagvattenssystemets kapacitet i lagen är bra och bedömer att det kommer att ge övervägande positiva effekter. Detta under förutsättning att det tydliggörs i förarbeten till lagförändringen att bestämmelsen enbart syftar till att kodifiera praxis och inte ska anses innebära ett utvidgat ansvar för VA-huvudmannen. Fördelarna ligger främst i förutsägbarhet för byggande och förvaltandet av VA-anläggningen men också i att det skapar tydlighet i relationen mellan VA-huvudman och kommunen respektive fastighetsägaren. Det bör dock poängteras att det kan finnas konsekvenser som inte kunnat förutses eftersom förslaget inte föregåtts av en större konsekvensanalys.

Bolaget förstår inte fullt ut avsikten med förslaget om att VA-huvudmannen ska lämna uppgifter om dagvattenssystemets kapacitet men ser däremot stora risker med det. Det riskerar ge VA-huvudmannen mycket merarbete utan större nytta för samhällets klimatanpassning men störst risk ligger i om fastighetsägare använder möjligheten för att ställa krav på ökad dimensionering i avledande system från sin fastighet. Det skulle kunna leda till skeva och icke prioriterade åtgärder för VA-kollektivet.

Bolaget ser en fördel med att öppna dagvattenanordningar ska omfattas av ledningsrättslagen då det möjliggör nya sätt att skapa volymer på den allmänna VA-anläggningen på privat mark mot ersättning. Det skapar en möjlighet på de platser det finns begränsat utrymme i en befintlig stad. Sannolikt är avsikten även att samordnade dagvatten och skyfallsanläggningar ska kunna nyttja detta lagstöd. Det är samtidigt viktigt att poängtera att incitamenten att förstärka lagstödet för Lokalt omhändertagande (LOD),

Stockholm Vatten och Avfall

Stockholm Vatten och Avfall AB org.nr 556969-3111

106 36 Stockholm | Besöksadress: Bryggerivägen 10, Bromma | 08-522 120 00

www.svoa.se | kund@svoa.se

[En del av Stockholms stad](#)

som fastighetsägarna ansvarar för, kvarstår trots denna förändring. Lokalt omhändertagande på kvarteretsmark är en viktig förutsättning för att kunna bygga tät stad och idag görs detta i Stockholm med hjälp av exploateringsavtal. Ett lagstöd som tillser att LOD-anläggningarna upprätthålls och sköts saknas idag.

Bakgrund

Stockholm Vatten och Avfall har beretts möjligheten att lämna synpunkter på betänkandet Bättre förutsättningar för klimatanpassning, SSAB 2025/119. Betänkandet är resultatet av ett regeringsuppdrag som det fattades beslut om den 14 mars 2024 och hade som syfte att analysera och vid behov föreslå ny eller anpassad lagstiftning för att effektiva klimatanpassningsåtgärder ska kunna genomföras (dir. 2024:31). Uppdraget innefattade att studera motiv för ett kommunalt samordningsansvar samt identifiera möjliga finansieringsmodeller för att långsiktigt fördela kostnaderna mellan de aktörer som drar nytta av en klimatanpassningsåtgärd.

Utredningen har utöver vad uppdraget innefattade även föreslagit att staten bör ta på sig ansvaret för att etablera skydd mot översvämningar från havet längs vissa kuststräckor och lämnar förslag på en process för detta.

Klimatanpassning har fokus på långsiktiga förändringar i samhällsstrukturer och system för att leva med ett förändrat klimat. Fokus ligger på åtgärder som vidtas för att anpassa samhället eller naturmiljön till redan pågående eller oundvikliga förändringar.

Utredning har antagit namnet Klimatanpassningsutredningen 2025.

Stockholm Vatten och Avfalls synpunkter

Utredningen innehåller i stor utsträckning förslag om samordning kring klimatanpassningsåtgärder i en kommun. För Stockholms del motsvarande stad. VA-huvudmannen kan i vissa avseende bli en part i dessa men har enbart kortfattade kommentarer kring principerna som föreslås (se under generellt). Bolagets svar har huvudfokus på de tre förslag till lagändring som direkt berör VA-verksamheten, två i Lagen om allmänna vattentjänster och ett i Ledningsrättslagen.

Generellt

Utredningens avgränsning

För att betecknas som "klimatanpassningsutredningen" så bedömer bolaget att arbetet är väl snävt avgränsat. Stort fokus har lagts på vattenrelaterade klimatförändringar i form av skyfall och översvämning från hav. Sannolikt då dessa förändringar ses som närmast förestående hot och även då det identifierats samordningsbehov kring skyddet mot dessa. Det hade varit en fördel om sammanfattningen förtydligade att arbetet inte omfattat större förändringar i klimatet över tid, inte heller förändrade grundvattennivåer, temperatursvängningar eller vindpåverkan.

För VA-huvudmannen är förändringar i temperatur, grundvatten- och ytvattennivåer också en utmaning. Dessa har berörts i mycket liten utsträckning. Ur ett dricksvattenperspektiv har delar istället hanterats i VA-beredskapsutredningen (SOU 2024:82), som samtidigt är på remiss. Bland annat berörs marginaler i dricksvattenproduktionen. Extremväder i form av kraftiga vindar har heller inte behandlats. Det skulle sannolikt främst vara ett problem för bolagets avfallshanterande verksamhet.

Utredningen har övervägande fokus på anpassningar för akuta händelser snarare än de mer kroniska. Det sistnämnda dock med undantag för havsnivåhöjningar som successivt kommer att utgöra bestående förändringar. De kroniska förändringarna kan i större grad tänkas ligga kvar på respektive fastighetsägare, respektive verksamhetsutövare att lösa men sannolikt kommer behov av samordning kring delar av dessa också finnas framöver. Exempelvis kan fluktuerande grundvattennivåer ge stora konsekvenser inte enbart på ledningsnätet utan även byggnader. Temperaturreglering är ett annat exempel där mycket nu handlar om lokala anpassningar men sannolikt kommer allt mer behöva ordnas även i ett större sammanhang. Detta i form av planerad grönstruktur och med vattentillgång för densamma.

Havsnivåhöjningar

Havsnivåhöjningar är en fråga som huvudsakligen är aktuell för kustkommuner och under det närmaste århundradet sannolikt framförallt för kustkommuner i södra Sverige. Dock kan det med stigande havsnivå även i stockholmsregionen bli problem med att exempelvis leda ut renat avloppsvatten från avloppsreningsverket från och med runt år 2050. Även dagvatten från ledningsnätet allteftersom. Investeringar i backventiler, pumpning osv kan bli nödvändigt i framtiden men kommer att få ses som en verksamhetsanpassning, vilken belastar VA-taxan.

Vattenverken

Dricksvattenhanteringen berörs i stort sett inte i utredningen (se ovan). Det innebär inte att det där inte finns anpassningar att göra. I Stockholmsregionen kan vattenverk komma att behöva investera ytterligare i produktionsprocesserna, som konsekvens av att temperaturhöjningar medför ett råvatten som är mer krävande att behandla. En mer omfattande beredning av dricksvattnet medför i allmänhet även ökade driftskostnader. Vattenverk kan även behöva anpassa sina anläggningar med avseende på avledning av kraftigare skyfall. Verken ligger inte placerade så att de ingår i samordnade lösningar, vilket innebär att kostnaderna kommer att finansieras av VA-taxan.

Tillskottsvatten

Dagvattennätets dimensionering berörs i utredningen och tillägnas även en förändring i lagen (se kommentarer vidare under Dagvattensystemets kapacitet ska regleras i lag). Däremot berörs inte frågan om tillskottsvatten, det vill säga dagvatten som avleds i kombinerade ledningsnät.

Det kan vara värt att belysa att även om kapacitet för 10-års regn åtgärdas i ledningsnätet är äldre avloppsreningsverk, till vilka kombinerat nät är anslutet, inte anpassade för att behandla 10-årsregn. Reningen i avloppsreningsverken påverkas alltid negativt av dagvatten. Med fler och häftigare regn förväntas fler förbigångar av delvis renat avloppsvatten och fler bräddningar av orenat avloppsvatten från avloppsreningsverken, med ökade utsläpp till recipienten som följd. Hur detta ska hanteras på ett kostnadseffektivt sätt framåt är en viktig fråga och bolaget välkomnar att VA-beredskapsutredningen (SOU 2024:82) belyst frågan om utredning kring kombinerade system och tillskottsvatten, men saknar den helt i detta betänkande.

Avfallshantering - ovanjordisk infrastruktur

Bolaget ansvarar för hantering av stadens hushållsavfall, en samhällsviktig verksamhet som också är i behov av anpassningar. Avfallsinfrastrukturen skiljer sig till viss del från annan infrastruktur då den oftast inte är ledningsbaserad (undantaget sopsug). Hanteringen är beroende av framkomlighet på vägar. En annan aspekt som kan försvåra en klimatanpassning är att mycket av avfallsinfrastrukturen finns hos enskilda fastighetsägare och är genom detsamma utspridd. Denna hantering kommer sannolikt sällan att rymmas i de kommunsamordnade anpassningsinsatserna som berörs i utredningen, utan behöver anpassas på annat sätt.

Åtgärder med avseende på stadsplanering

Föreslagna förändringar i lagen som syftar till att nå en stadsplanering som underlättar klimatanpassning är generellt positivt. Förslagen går även i linje med det anpassningsarbete som planeras inom Stockholms stad. Att ge fokus åt platser som är lämpliga för klimatåtgärder i översiktsplanen skulle öka kunskapsläget i tidig planläggning. Att inte bebygga olämpliga lågpunkter har redan idag lagstöd men kan riskera missas som resultat av kunskapsbrist i stadsbyggnadsprocessen. Att markera även dessa platser i översiktsplanen eller dess tillägg skulle kunna motverka onödiga eller olämpliga förslag på markanvändning. Det senare finns inte med som förslag i utredningen.

Samordnade klimatanpassningsåtgärder, i enlighet med utredningens föreslagna finansieringsmodell för skyfall, kommer involvera bolaget i egenskap av VA-huvudman. I vilken grad beror på hur stort uppdrag bolaget ges med avseende på ägande och förvaltning av skyfallsanläggningar i staden. Med ett stort uppdrag skulle bolaget behöva vara delaktig i projekt kring samordnade klimatanpassningsanläggningar för fastighetsägare och ersättas med skattemedel för arbetet.

I utredningen läggs fokus på klimatanpassning med hjälp av fysiska permanenta åtgärder. Beredskap för extremväder i form av extrem nederbörd med hjälp av portabla fysiska medel skulle exempelvis kunna vara aktuellt men har sannolikt avgränsats bort med tanke på den parallella utredningen kring VA-beredskap. Det kan dock sannolikt vara en kostnadseffektiv åtgärd i många fall i en tät stadsmiljö.

Dagvattensystemets kapacitet ska regleras i lag

Förslag

Det ska framgå av vattentjänstlagen att en allmän va-anläggning ska anses tillgodose skäligen anspråk på säkerhet om den kan leda bort dagvattenflöden motsvarande minst ett tioårsregn.

Bakgrundsinformation

Avledande dagvattenförande system har vuxit fram inom städer, så även Stockholm, under lång tid och belastningen har i de flesta fall ökat allteftersom staden förtätats. Rekommendationer för dimensionering, vilka lämnats av branschorganisationen Svenskt Vatten, har även dessa förändrats över tid. Vilka återkomsttider som förväntas kunna hanteras av ledningsnätet har ökat. Den så kallade publikationen (rekommendationen) P90 Dimensionering av allmänna avloppsledningar, ersatte och uppdaterade flera av de äldre

riktlinjerna med mer moderna och samlade rekommendationer. Enligt P90 föreslogs återkomsttider för fylld dagvattenledning på mellan 1-10 år beroende på platsspecifika förutsättningar, och kombinerad ledning på mellan 5-10 år. Gränserna när anläggningen riskerar påverka omgivningen, marknivå för dagvatten respektive källargolvsnivå för kombinerat nät, låg båda på 10 års återkomsttid.

I en dom som kommit att bli prejudicerande (NJA 1991) redogör HD att enligt äldre riktlinjer är ett funktionskrav att "de mest utsatta fastigheterna statistiskt sett inte löper risk att drabbas av översvämningar med kortare återkomsttid än 10 år". Efter det har 10-årsregn setts som en minimistandard. Domen handlade om kombinerat ledningsnät och källaröversvämning men denna praxis har även använts som vägledande för separerade system i stor utsträckning.

Publikationen P90 har sedan ersatts av P110 i vilken rekommendationerna för kombinerat system ligger kvar som tidigare, då det förutsätts att nya inte byggs, medan separat dagvattenförande system höjts till att i marknivå klara 10-30 årsregn vid nybyggnation.

Bolagets syn på förslaget

Bolaget anser att intentionen med förslaget är bra och bedömer att det kommer att ge övervägande positiva effekter under förutsättning att det tydliggörs i förarbeten till lagförändringen att bestämmelsen enbart syftar till att kodifiera praxis och inte ska anses innebära ett utvidgat ansvar för VA-huvudmannen. Fördelarna ligger främst i förutsägbarhet för byggande och förvaltandet av VA-anläggningen men också i att det skapar tydlighet i relationen mellan VA-huvudman och kommunen respektive fastighetsägaren. Det bör dock poängteras att det kan finnas konsekvenser som inte kunnat förutses eftersom förslaget inte föregåtts av en större konsekvensanalys.

Förutsägbarhet och tydliga gränser

Bolaget anser att en av de stora fördelarna med ett införande av 10-årsregn i lagen om allmänna vattentjänster är den förutsägbarhet det skapar vid planering och förvaltning av VA-anläggningen. Avloppssystemet i Stockholm är cirka 300 mil långt och mestadels placerat på platser som inte ger utrymme för anpassningar med enkla medel. Ny- och ombyggnation sker på platser som ger utmanande förutsättningar, inte minst utrymmesmässigt. Dessa förutsättningar gör det särskilt viktigt att dagvattensystemens marginaler väljs utifrån bedömda behov för framtiden snarare än osäkerheter kring eventuella framtida praxis med krav på större dimensionering.

I utredningen framhålls att man vill hålla isär frågan om vad som i vattentjänstlagens mening utgör skäligen anspråk på säkerhet i fråga om dagvattensystemets kapacitet, från frågan om hur ett dagvattensystem faktiskt bör utformas vid nyanläggning, som ett av skälen till förslaget. Vid nybyggnation skulle då 10-års återkomsttid utgöra skäligen anspråk på säkerhet och basen, medan de marginaler som läggs ovanpå för att "bibehålla denna kapacitet över tid" är något som inte bör låsas fast. Dessa marginaler bör väljas utifrån ett områdes utveckling samt prognos av framtida nederbörd.

Vid ett införande av 10-års återkomsttid i lag skulle bolaget ha möjlighet att frångå de rekommendationer som finns om 20- och 30-årsregn (i P110) vid ny- och ombyggnation då risken att dessa befästs i praxis försvinner. Detta är i sig en stor fördel då praxis tidigare även applicerats retroaktivt, vilket bolaget idag tar höjd för i sin dimensionering av nya

anläggningar. Om 20- eller 30-årsregn befästs genom praxis skulle det dessutom innebära att i det närmaste hela befintliga dagvattenssystemet skulle vara underdimensionerat och riskera orsaka skada i händelse av regn. Detta långt innan anläggningens livslängd är nådd. En sådan praxis skulle bli extremt kostsam men även svår utrymmesmässigt i en tät bebyggelse som Stockholm.

För att dra nytta av ett införande vid ny- och ombyggnation finns behov för VA-huvudmannen att göra ställningstaganden kring var och hur marginaler med avseende på framtida utveckling och klimatförändring, överskridande 10-årsregn behövs. Det skulle även innebära mer platsspecifika bedömningar med avseende på val av säkerhet. Ett arbetssätt där marginalerna i viss mån sätts platsspecifikt kräver mer utredningsarbete av VA-huvudmannen men även en tät dialog med stadsbyggande förvaltningar, vilka ska bereda erforderliga utrymmen för systemen samt planera för flöden som överskrider VA-huvudmannens ansvar. Tät dialog mellan VA-huvudmannen och stadsbyggande förvaltningar är oavsett en grundförutsättning för att kunna förtäta i en storstad som Stockholm.

Den andra fördelen som ett införande av 10-årsregnet skapar och som lyfts fram i utredningen är förutsebarhet och tydlighet för alla parter. Det gäller både för dialogen mellan VA-huvudmannen och kommunen respektive den enskilde fastighetsägaren. Den tydlighet detta förslag skapar mot fastighetsägaren bör kunna ersätta det förslag som även lyfts i utredningen om skyldighet att lämna ut uppgifter om dagvattenssystemets kapacitet.

Med utgångspunkt i orsakad skada

Förslaget till ny bestämmelse avser att ge en definition av vad som anses vara skäligen anspråk på säkerhet när det gäller dagvattenssystem. Det har tidigare varit upp till rättstillämpningen att avgöra detta. Som framgår av utredningen har bedömningen avseende huruvida skäligen anspråk på säkerhet för va-anläggningen är uppfyllda i princip enbart bedömts i samband med en skadehändelse. För att den nya definitionen inte ska anses utöka va-huvudmannens ansvar är det viktigt att det framgår av förarbeten till lagförändringar att bestämmelsen enbart syftar till att kodifiera praxis samt tydliggöra gränsdragning och ansvar och inte utöka VA-huvudmannens ansvar.

Det är också viktigt att poängtera att bedömningen avseende skäligen anspråk på säkerhet även fortsatt ska göras utifrån risken för att en skada inträffar. Det bör därför även framgå av förarbetena att bestämmelsen inte tar sikte på hur kapacitet i ett dagvattenssystem ska beräknas eller bedömas.

Att bedömningen av skäligen anspråk på säkerhet även fortsatt utgår från risken för inträffad skada är en viktig förutsättning för en storstad som Stockholm. Bolaget har en anläggning där närmare 50% av det dagvattenförande systemet utgörs av kombinerat system, inräknat Huddinge kommun som enbart har separerade system.

Det är viktigt att den nya definitionen inte leder till förväntningar på att va-huvudmannen ska utföra kapacitetshöjande åtgärder på det separerade ledningsnätet trots att det inte uppvisar problem. Det kan inte anses prioriterat exempelvis i relation till det kombinerade ledningsnätet, vilket vid översvämningar orsakar mer påtaglig skada vid bristande kapacitet. Detta är inte ett obetydligt perspektiv då stora delar av det separerade ledningsnätet idag inte är dimensionerat för 10 års återkomsttid, utan lägre baserat på

rekommendationer vid byggnadstillfället. Så länge dessa platser inte utsätts för skada och uppvisar problem blir det en skev prioritering av resurser att bygga om systemet.

Avslutningsvis bör nämnas att det vore en fördel om en förändring av lagen på det sätt som föreslås föregicks av en genomarbetad konsekvensanalys. Remisstiden har tyvärr inte medgett det för bolaget och sannolikt inte heller för kommuner och VA-huvudmän runt om i landet, vilka kan ha förutsättningar som ger andra konsekvenser.

VA-huvudmannen ska lämna uppgifter om dagvattensystemets kapacitet

Förslag

På begäran av en fastighetsägare inom ett verksamhetsområde som avser att vidta en åtgärd för att förebygga eller minska risken för skada på sin fastighet till följd av översvämningar ska VA-huvudmannen lämna uppgifter om vilken mängd dagvatten den allmänna VA-anläggningen kan bortleda från fastigheten.

Bolagets syn på förslaget

Bolaget förstår inte fullt ut avsikten med detta förslag men ser däremot stora risker med det. Särskilt i kombination med förslaget om införandet av 10-årsregn i Lagen om allmänna vattentjänster.

Vad bolaget förstår är avsikten med detta förslag att skapa förutsättningar för enskilda fastighetsägare att hantera risker med avseende på översvämning. Det är i grunden en god idé men sannolikt få fastighetsägare som kan tillgodogöra sig informationen utan extern expertkunskap. Det innebär att det främst blir större fastighetsägare eller verksamhetsutövare för vilka detta blir relevant. Framför allt kan det ifrågasättas om fastighetsägare bör anpassa sina anläggningar efter en allmän VA-anläggning vars förutsättningar med tiden förändras. Att få tillgång till systemets kapacitet bör vara en mindre pusselbit i att anpassa fastigheter till extrem nederbörd. De större fastigheter och verksamheter som detta berör bör kunna föra en dialog med VA-huvudmannen utan att få ett exakt mått. Övriga med stora sårbarheter bör kunna fångas upp inom ramen för kommunens samordning som föreslås i betänkandet. I de projekten bör kapacitet och framtida förutsättningar för den allmänna VA-anläggningen lättare kunna lämnas ut och mottas. Dessutom borde ett införande av 10-årsregn i Lagen om allmänna vattentjänster utgöra tillräcklig tydlighet för merparten av fastighetsägare.

Bolaget ser även stora risker med införandet av ett krav på utlämnande av information på det sätt som föreslås. Det kommer att innebära stort merarbete för VA-huvudmannen. Det är inte en uppgift som finns tillgänglig för alla platser utan det krävs en mindre utredning per fastighet. Dessutom är det olyckligt att utgå per fastighet. Att besvara mer generellt för ett område är mer rimligt och även likvärdigt med den bedömning som görs i samband med skadestånd. Oavsett är informationen inte statisk vilket är viktigt att förstå.

I förslaget till förändring i lagtexten står det att det som ska lämnas ut är mängd dagvatten som kan hanteras. Det skulle kunna tolkas på annat vis än X-årsregn, vilket är att föredra. Till exempel som flöde ut från fastigheten, vilket är en ännu svårare uppgift att lämna. Om förslaget ska genomföras bör det tydligare framgå vilken uppgift som ska lämnas ut alternativt framgå att det är VA-huvudmannen som väljer uppgiftens form.

Det finns även risker med att tillhandahålla denna detaljerade information till enskilda fastighetsägare då det kan användas på annat vis än det avsedda. Om det vid uppgiftsutlämningen finns marginal i den allmänna VA-anläggningen skulle informationen kunna motverka fastighetsägarens incitament för åtgärd, trots att det är en falsk och icke statistisk trygghet vid extrem nederbörd.

En annan stor risk med förslaget är enligt bolaget att det kan leda till felaktig användning av VA-huvudmannens resurser. Fastighetsägarna skulle kunna kräva åtgärd i de fall kapaciteten inte är i enlighet med praxis. Särskilt påtaglig risk ser bolaget om 10-årsregn även införs i lagtext enligt betänkandets förslag. Kravställande från fastighetsägare skulle kunna medföra ett stort och icke-prioriterat arbete för VA-huvudmannen. Både i administrativ hantering men även om det skulle tvinga fram åtgärder på platser som inte är av prioritet ur ett större perspektiv.

Det är även viktigt att påpeka att utlämnande av information om VA-anläggningens förutsättning inte är att jämföra med kravet på byggnadsnämnden som på begäran ska tillhandahålla ett skriftligt underlag om risken för skada som följd av översvämning, ras, skred eller erosion. Denna risk, för vilken byggnadsnämnden lämnar information, är med stor sannolikhet bestående över tid och heller inte på samma sätt oavkortat kommunens ansvar att åtgärda. Uppgifterna kommer därför sannolikt även mottas och användas på annat sätt än om VA-huvudmannen lämnar ut VA-anläggningens kapacitet.

Öppna dagvattenanordningar ska omfattas av ledningsrättslagen

Förslag

Utredningen föreslår att ledningsrätt ska kunna upplåtas även för diken och andra avloppsanordningar (öppna avloppsanordningar) för bortledning av dagvatten som ingår i en allmän va-anläggning. Ledningsrätt kan i dag ges för vatten- och avloppsledningar under vissa bestämda förutsättningar.

Bolagets syn på förslaget

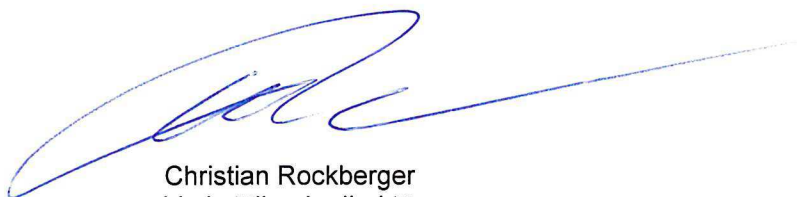
Bolaget ser en fördel med att öppna dagvattenanordningar ska kunna omfattas av ledningsrättslagen. Det möjliggör nya sätt att skapa volymer på den allmänna VA-anläggningen på privat mark mot ersättning, då det är ekonomiskt motiverat. Det blir en möjlighet på platser där det finns begränsat utrymme i en befintlig stad. Utredningen betonar vikten av anpassningen i syfte att möjliggöra och underlätta för klimatanpassning i tätbebyggda områden, vilket är en viktig aspekt och utredningens fokus.

Bolaget ser även att möjligheten skulle kunna användas i syfte att anpassa anläggningen till nya förutsättningar i samband med förtätning och förändring av ansluten stad på befintligt ledningsnät. Det är samtidigt viktigt att poängtera att incitamenten att förstärka lagstödet för Lokalt omhändertagande (LOD), som fastighetsägarna ansvarar för, kvarstår trots denna förändring. Lokalt omhändertagande på kvartersmark är en viktig förutsättning för att kunna bygga tät stad och idag görs detta i Stockholm med hjälp av exploateringsavtal. Ett lagstöd som tillser att LOD-anläggningarna upprätthålls och sköts saknas idag.

I utredningens förslag står det att syftet är att möjliggöra en lösning för dagvatten som ingår i en allmän VA-anläggning. Detta bör även kunna användas för större flöde än de för VA-huvudmannen dimensionerande. I den mån ett större flöde leds i systematisk lösning

(rör, dike, kanal) blir flödet att se som avloppsflöde enligt tidigare domar. Det vore därför bra med ett förtydligande kring möjlig användning av lagändringen.

I ett framtida klimat och framförallt vid utrymmesbrist kommer samordning med större flöden i på den allmänna VA-anläggningen troligtvis att bli vanligare. Mot bakgrund av det bör denna lagändring inte enbart avse anpassning för va-huvudmannens dimensionerande flöde utan skulle även kunna bli aktuell för anpassning till större flöde i dessa situationer. Desto större flöde desto större behov av yta dock, vilket kommer innebära större ersättning till markägaren.

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'C' followed by a series of loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Christian Rockberger
Verkställande direktör